

UN VENERABIL SEPTUAGENAR DOCTORUL ÎN ȘTIINȚE ANDREI DORUC LA 70 DE ANI

**Născut la 13 iulie 1946 în satul Alcedar, raionul Orhei.
Medic-chirurg. Domeniul de cercetare: chirurgia tumorilor
regiunii capului și gâtului.
Doctor în științe medicale (1987).**

Medicul și omul de știință Andrei Doruc și-a făurit destinul dintr-o aprigă dorință de a veni în ajutor oamenilor, din avântul pornirii tinerești. În acea perioadă, medicina atrăgea absolvenții școlilor medii aidoma unui magnet. Fetele și băieții satelor noastre doreau să ajungă neapărat medici. Concursul la instituția respectivă, una de frunte în republică și râvnită de mulți tineri, era uriaș. La fel ca atâția alții, Andrei Doruc, după absolvirea școlii medii din or. Șoldănești (1964), și-a depus actele și susține examenele de admitere la Institutul de Medicină din Chișinău. Dar, ca să vezi ghinion, nu-i ajunsese un punct (un singur punct!), ca să-și vadă visul împlinit. Sigur, i-a părut rău, dar nu a renunțat. „Oricât de greu ți-ar fi, să lupți, îndură și vei birui!”. Aceasta a fost deviza lui.

Mai mult decât atât, Andrei Doruc face parte din categoria celor care pun munca mai presus de toate, munca cinstită și onestă – calitate moștenită de la părinți, vrednici gospodari din Alcedar, Orhei (astăzi sat aflat în raionul Șoldănești). De mic, acasă, la școală, în armată, în anii de studenție și, ceva mai târziu, în meseria de chirurg oncolog, munca cinstită și onestă, venită dintr-o profundă conștiință de medic și de fiu al acestui neam, a devenit o deprindere lăuntrică indispensabilă de a face bine, de a sări în ajutor pacienților. Anume eforturile titanice, depuse de-a lungul anilor, i-au și făurit destinul de ilustru medic și savant, i-au pus în lumină virtuțile și talentul viguros.

Traseul vieții sale a mai avut următoarele puncte de reper:

- 1965–1968 – serviciul militar în forțele maritime;
- 1969–1974 – studiile la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, Facultatea de Stomatologie;
- 1974 – este angajat la Institutul Oncologic din

Moldova, Departamentul Tumori Cap și Gât, chirurg oncolog;

1977 – specializarea în domeniul oncologiei în orașul Zaporojie, Ucraina;

1978 – stagiul de perfecționare la Centrul Oncologic din Moscova;

1983 – șeful Secției Tumori Cap și Gât, Institutul Oncologic din Moldova;

1987 – susținerea, la Institutul de Cercetări Științifice în Oncologie „N.N. Petrov” din or. Leningrad, astăzi Sankt Petersburg, a tezei de doctor în științe medicale cu tema „Metoda criogenă de tratament al formelor restricționate de bazaliom, cancerul pielii capului și gâtului, cancerul buzei inferioare, stadiile I –II, în condițiile policlinicii oncologice”;

1989 – colaborator științific coordonator la Institutul Oncologic din Moldova, Departamentul Tumori Cap și Gât;

1992 – șeful Secției Microchirurgie și Reabilitare, Institutul Oncologic din Moldova;

2006 – până în prezent – cercetător științific coordonator în Laboratorul Tumori Cap și Gât și Microchirurgie.

În total 42 de ani consacrați domeniului îmbrățișat. Mai bine de patru decenii puse pe altarul științei și al practicii oncologice. Sute și sute de operații efectuate de medicul Andrei Doruc. Mii de pacienți salvați, reînțorși la viață. Idei, procedee și metode noi de tratament lansate de savant în cercetarea oncologică.

În acest context este cazul să menționăm importanța tezei susținute de Andrei Doruc în 1987: „Metoda criogenă de tratament a formelor restricționate de bazaliom, cancerul pielii capului și gâtului, cancerul buzei inferioare, stadiile I –II, în condițiile policlinicii oncologice”. Autorul acestei lucrări a elaborat o me-

toată optimală de tratament criodestructiv a bazaliomului, cancerului pielii regiunii cap și gât și a buzei inferioare stadiile I-II în condiții de policlinică și laborator. Metoda respectivă este mult mai eficientă și mai puțin costisitoare în comparație cu tratamentul chirurgical și radioterapeutic. Criodestrucția mai are un avantaj important: poate fi aplicată în condiții de policlinică și asigură un efect tratamental de sută la sută. Metoda criodestrucției a fost implementată într-o serie de orașe ale republicii: Bălți, Tiraspol, Cahul, în laboratoarele de ginecologie, proctologie, de oncologie generală, la Spitalul Clinic Municipal „Sf. Arhanghelul Mihail” din Chișinău.

De menționat că specialiștii Departamentului Tumori Cap și Gât al Institutului Oncologic din Moldova au elaborat diverse variante tehnologice de aplicare a crioacțiunii: de contact, în flux de aerosol, de penetrare. S-au propus o serie de metode combinate de criodestrucție a tumorilor, de fortificare a efectului criodestructiv prin aplicarea ultrasunetului de intensitate joasă (0,5 Wt/cm²). Colectivul departamentului susmenționat a elaborat și lansat în circuitul științific, în cele aproape patru decenii de activitate, circa 500 de comunicări științifice, numeroase recomandări metodice, monografii, albume, brevete de invenție etc.

Încă din primii ani de activitate, Andrei Doruc și-a propus drept obiective majore studierea aprofundată a proceselor tumorale, a evoluției lor în timp, a diferitelor variante de intervenții chirurgicale și a eficacității acestora, analiza literaturii de specialitate, a lucrărilor unor mari chirurghi oncologi din spațiul fostei URSS, dar și de peste hotare: Italia, Franța, Germania, SUA. Studiul aprofundat, lucrul în brigăzile consultative ale Institutului Oncologic din Moldova și numeroasele deplasări în raioanele republicii, practica și deprinderile chirurgicale acumulate și îndeosebi spiritul de echipă statornic în familia unită de specialiști din Departamentul Tumori Cap și Gât, dăruirea totală a colegilor de breaslă cu care medicul Andrei Doruc muncește de ani de zile într-o continuă luptă cu suferințele pacienților l-au ajutat să devină un specialist de înaltă clasă.

De-a lungul anilor, Andrei Doruc a mai avut un prieten devotat de care nu s-a despărțit niciodată: aparatul său de fotografiat. Acesta l-a ajutat enorm în munca de investigații științifice, în diagnosticarea, tratamentul și reabilitarea pacienților oncologici, în examinarea minuțioasă și migăloasă, etapă cu etapă, a evoluțiilor, inclusiv latente, ale proceselor și malformațiilor avansate de cancer, dar și la organizarea și desfășurarea unor expoziții fotografice inaugurate cu ocazia diferitelor foruri științifice cu tematică oncologică.

De altfel, este cu totul dificil, dacă nu chiar imposibil, să comprimăm viața, căutările, eforturile, munca

acestui neobosit medic în doar câteva pagini. Savantul Andrei Doruc a participat și a prezentat comunicări la zeci de reuniuni științifice desfășurate în țară și peste hotare: Sankt Petersburg, Pușkin, Moscova (Rusia), Astana (Kazahstan), Tașkent (Uzbekistan), Kiev (Ucraina), Iași (România). Deține medalii de aur, argint și bronz, implicit diplome de gradele respective. Este autor unic sau în grup a 16 brevete de invenție ce i-au fost acordate din 1998 până în prezent în cadrul saloanelor internaționale de invenție din Ucraina, Kazahstan, Uzbekistan, Rusia, România, China, Belgia.

Căutările prolifiche i-au permis să adune material suficient pentru câteva teze de doctor habilitat, în baza unui eșantion solid de bolnavi – pacienții săi – cărora le-a redat sensul vieții și pe care i-a reîntors familiilor și rudelor acestora. Orele petrecute în sălile de operații, numeroasele intervenții chirurgicale deosebit de complicate efectuate de-a lungul anilor i-au afectat propria sănătate, nu însă sensibilitatea și inteligența de medic devotat cu trup și suflet meseriei.

Lista lucrărilor sale se ridică la peste 120 de denumiri. Reproducem câteva, care s-au soldat cu brevete de invenție: *Dispozitiv și metodă de tratament al melanomului* (2004); *Metoda de determinare a parametrilor pentru crioaplicare* (2004); *Metoda combinată de tratament a tumorilor maligne local răspândite* (2004); *Metoda de tratament al cancerului cutanat și al buzei inferioare* (2005); *Metoda de tiroidectomie lărgită superioară în cancerul glandei tiroide* (2005); *Procedeu de crioaplicare cu monitorizarea integrală a temperaturilor zonelor supuse destrucției* (2006); *Soiuri de plante și modele de utilitate în medicină* (2005); *Metode de tratament al cancerului pielii și mucoaselor* (2011); *Metoda de tratament al cancerului limbii cu suplینirea defectului cu lambou nazolabial* (2015).

Fără puțință de tăgadă, Andrei Doruc este un om pe deplin realizat profesional, științific, dar și familial. Împreună cu soția sa, Ludmila, a educat un fiu, Serghei, care a pășit pe urmele tatălui său. Este medic oncolog, cu mari perspective științifico-practice, un specialist de forță.

Medicul Andrei Doruc este prețuit și pentru felul cum își trăiește viața: cu modestie și seninătate. Refractor la onoruri și ceremonii fastuoase, dar sensibil la durerile și suferințele oamenilor, pacienții săi. Faima și respectul pe care el le-a cucerit prin virtuțile, sacrificiul și înțelepciunea sa nu i-au schimbat cu nimic firea și felul său de a fi: simplu, onest, deschis, săritor la nevoie. Andrei Doruc este exponentul binelui și al omeniei întruchipate!

**Academician, membru de onoare
al Academiei României Gheorghe GHIDIRIM**